

بخش اول: سوالات راهنمای معلم فارسی ۱ پایه دهم

۱- زبان و ادب فارسی به دلیل رابطه ی نزدیک و ناگسستنی با تفکر انسان در چه مواردی نقش مهمی دارد

- (۱) در تقویت نوآوری و مهارت های نوشتاری و فکری نقش مهم دارد.
- (۲) در پیشرفت خلاقیت و کاربرد درست مهارت های ادبی و زبانی حائز اهمیت است .
- (۳) در تقویت خلاقیت و کاربرد درست مهارت های زبانی و ادبی نقشی مهم دارد.
- (۴) در تقویت اطلاعات و کاربرد درست مهارت های زبانی و ادبی نقش مهم دارد.

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۳ ▶ زبان و ادب فارسی به دلیل رابطه ی نزدیک و ناگسستنی با تفکر انسان، می تواند در تقویت خلاقیت و کاربرد درست مهارت های زبانی و ادبی نقشی مهم داشته باشد .بنابراین، با طراحی و تدوین برنامه ی درسی مناسب، می توان دانش آموزان را با این حوزه، آشنا ساخت و آنان را نسبت به پاسداری از این میراث فرهنگی برانگیخت

۲- در پی تدوین و تصویب اسناد فرادستی و نوپدید همچون سند تحول و برنامه ی درسی ملی جمهوری اسلامی ایران زمینه ی چه مسائلی فراهم گشت (منبع بتافایل)

- (۱) زمینه ی خلاقیت و نگرش های علمی و آموزشی نوین فراهم گشت.
- (۲) زمینه ی بازاندیشی و بازنگری در طرح موضوعات و باز تالیف فراهم گشت. (۳) زمینه ی نوآوری و بازنگری اطلاعات علمی و تالیفی فراهم گشت.
- (۴) زمینه ی بازاندیشی و بازنگری در برنامه ها و بازتألیف آنها فراهم گشت.

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۴ ▶ در پی تدوین و تصویب اسناد فرا دستی و نوپدید همچون « سند تحول » و « برنامه ی درسی ملی جمهوری اسلامی ایران » زمینه ی بازاندیشی و بازنگری در برنامه ها و بازتألیف آنها فراهم گشت.

۳- بخشی از محتوای برنامه ی هفتگی آموزش فارسی به کدام گزینه اختصاص دارد

- (۱) کتاب خوانی
- (۲) نگارش و نویسندگی
- (۳) حل تمرینات فارسی
- (۴) روان خوانی و ترجمه

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۱ ▶ بخشی از محتوای برنامه ی هفتگی آموزش فارسی به کتاب خوانی اختصاص دارد

۴- رویکرد اصلی برنامه در تألیف و سازماندهی محتوای آموزشی متوسطه ی دوم کدام رویکرد است

- (۱) رویکرد یادگیری
- (۲) رویکرد مهارتی
- (۳) رویکرد دانشی
- (۴) رویکرد کلی نگری

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۲ ▶ رویکرد اصلی برنامه در تألیف و سازماندهی محتوای آموزشی این دوره، «رویکرد مهارتی» است؛ یعنی توانایی های خوانداری زبان، مهارت هایی هستند که در پی آموزش، تمرین، تکرار، کار و گفتار، کسب میشوند. توانایی خواندن یک هنر زبانی نیست، بلکه مهارتی اکتسابی است.

۵- براساس این رویکرد (مبثنی بر روانشناسی گشتالت)، انسان هنگام برخورد با امور و پدیده ها، ابتدا به کل آنها توجه می کند و پس از آن، به اجزای سازنده کل آن میپردازد. توضیح مطرح شده به کدام یک از رویکرد های فرعی در تدوین و سازماندهی محتوا اشاره دارد

- (۱) رویکرد کلی نگر
(۲) رویکرد تلفیقی
(۳) رویکرد فعالیت محوری
(۴) رویکرد نقش گرایی

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۱ ▶ بر اساس رویکرد کلی نگر (مبثنی بر روانشناسی گشتالت)، انسان هنگام برخورد با امور و پدیده ها، ابتدا به کل آنها توجه می کند و پس از آن، به اجزای سازنده کل آن میپردازد به همین جهت در برنامه های درسی و در مراحل یاد دهی و یادگیری باید مطالب را کلی به دانش آموزان یاد بدهیم

۶- رویکرد تلفیقی به کدام حوزه انعکاس نخواهد داشت

- (۱) تلفیق آموخته ها با پیش داشت ها برای بهره گیری از آنها در موقعیت های زندگی (۲) تلفیق اطلاعات و دانشهای زبانی و ادبی و فکری متون (۳) تلفیق مهارت های ادبیات فارسی (۴) تلفیق مهارت های نوشتاری

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۱ ▶ «رویکرد تلفیقی» به حوزه های ۱- تلفیق مهارت های

زبانی ۲- تلفیق مهارت های ادبیات فارسی

۳- اطلاعات و دانش های زبانی و ادبی و فکری متون ۴- تلفیق

مفاهیم فرهنگی، اجتماعی، دینی و ملی در محتوا ۵- تلفیق زبان و

ادبیات فارسی با سایر دروس؛

۶- تلفیق آموخته ها با پیش داشت ها برای بهره گیری از آنها در موقعیت های زندگی انعکاس خواهد داشت

۷- در رویکرد ساختاری هدف از یاد دهی و یادگیری چیست

- (۱) تسلط پیدا کردن بر آموزه ها و عناصر یادگیری رویکرد ساختاری است. (۲) گسترش محتوای سازه ها و عناصر مهم در رویکرد ساختاری است (۳) تسلط پیدا کردن بر سازه ها و عناصر پیکره ی نظام مند رویکرد ساختاری است. (۴) گسترش مفاهیم و عناصر اصلی در رویکرد ساختاری است.

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۳ ▶ در رویکرد ساختاری هدف از یاد دهی و یادگیری تسلط پیدا کردن بر سازه ها و عناصر پیکره ی نظام مند رویکرد ساختاری است که معمولا در حوزه های آواشناسی، واحدهای دستوری و واژه ای قرار میگیرد.

۸- کدام رویکرد و کدام عامل است که وسیله ای برای ایجاد روابط، انتقال و درک پیام متقابل و تعامل سازنده میان افراد در شرایط واقعی اجتماعی، تلقی میگردد

(۱) رویکرد ارتباطی - زبان

(۲) رویکرد نقش گرا - زبان

(۳) رویکرد تلفیقی - اطلاعات

(۴) رویکرد ساختاری - اطلاعات

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۱ ▶ در این رویکرد، زبان، وسیله ای برای ایجاد روابط، انتقال و درک پیام متقابل و تعامل سازنده میان افراد در شرایط واقعی اجتماعی، تلقی میگردد.

۹- کدام گزینه از موارد اصل پنجم برنامه درسی حوزه ی تربیت و یادگیری زبان و ادبیات نیست

(۱) انتخاب متون مناسب زبانی و ادبی با رعایت حرکت از محتوای ساده به پیچیده (۲) تسلسل

منطقی برنامه از زبان به ادبیات به تناسب پایه ها

(۳) طراحی و تدوین تمرین ها و فعالیت های یادگیری از مهارت های شفاهی به مهارت های کتبی؛ (۴) بهره گیری از

ویژگی های زبان و فرهنگ مردم برای ساده نویسی

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۲ ▶ تسلسل منطقی برنامه از زبان به ادبیات به تناسب پایه ها از راهکارهای اصل چهارم یعنی سیر برنامه ریزی محتوایی زبان و ادبیات فارسی باید از «ساده» به «تکامل یافته»، است.

۱۰- کدام گزینه اصل ششم از اصول برنامه ی درسی حوزه ی تربیت و یادگیری زبان و ادبیات فارسی پایه دهم متوسطه است

(۱) برنامه باید بتواند توانایی اندیشیدن و تفکر انتقادی را در جوانان تقویت کند.

(۲) برنامه باید زمینه ساز تقویت مهارت های زندگی در جوانان باشد (۳) فرایند

سازماندهی برنامه باید از زبان طبیعی به زبان معیار باشد .

(۴) زبان انتخابی باید ساده و صمیمی و متناسب با ذهن و زبان دانش آموزان باشد.

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۱ ▶ اصل ششم : زبان انتخابی باید ساده و صمیمی و متناسب با ذهن و زبان دانش آموزان باشد. راهکارهای اصل ششم :

۱- بهره گیری از زبان متناسب با نیاز مخاطبان در نوشتن متن ها ۲-

استفاده از اصول و مبانی ساده نویسی در نوشتن متن ها

۳- تهیه ی متن های متنوع زبانی و ادبی با توجه به سبک ها و گونه های مختلف نوشتاری

۱۱- راهکار گسترده و به کار بردن نمونه های اساسی مهارت های زندگی در سراسر کتاب از کدامیک اصول برنامه ی درسی

حوزه ی تربیت و یادگیری زبان و ادبیات فارسی پایه دهم متوسطه است

(۱) اصل پنجم

(۲) اصل نهم

(۳) اصل دهم

(۴) اصل یازدهم

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۳ ▶ اصل دهم : برنامه باید زمینه ساز تقویت مهارت های زندگی در جوانان باشد.
راهکارها:

۱- آشنا کردن دانش آموز با مسئولیت های فردی و اجتماعی در سطح ملی و جهانی ۲- گستردن و به کار بردن نمونه های اساسی مهارت های زندگی در سراسر کتاب ۳- بهره گیری از متون زبانی و ادبی در جهت پرورش و تقویت مهارت های زندگی

۱۲- در کدام اصل از اصول برنامه ی درسی حوزه ی تربیت و یادگیری زبان و ادبیات فارسی دوره ی دوم متوسطه به دانش های بشری به منظور ارتباط و تعامل با زبان و ادبیات استفاده می شود

(۱) اصل هفدهم (۲) اصل شانزدهم (۳) اصل نوزدهم (۴) اصل بیستم

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۱ ▶ در اصل هفدهم برنامه لازم است از دانش های بشری به منظور ارتباط و تعامل با زبان و ادبیات استفاده شود.
راهکارها :

۱- در نظر گرفتن مباحثی پیرامون دانش های بشری و دانشمندان مرتبط با دانش ادبی ۲- ارائه تمرین ها و فعالیت های آموزشی در این زمینه ۳- تمرین ها در جهت تقویت و تعمیق مفاهیم این اصل؛ بهره گیری از فن ۴- تعامل دانش و ادبیات

۱۳- پیشنهاد روش های تدریس مناسب با چهارچوب برنامه از راهکارهای کدام اصل به شمار می آید

(۱) برنامه باید زمینه ساز ابراز وجود، بیان احساس و اعتماد به نفس در دانش آموزان باشد .
(۲) مواد برنامه باید با علایق، سلیقه ها و نیازهای دانش آموز همسویی داشته باشد.
(۳) عناصر و مؤلفه های برنامه، ضمن حفظ اصول باید انعطاف پذیر باشند. (۴) موضوعات و مطالب نباید به یک محدود ه جغرافیایی منحصر شود.

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۳ ▶ اصل ۲۱: عناصر و مؤلفه های برنامه، ضمن حفظ اصول باید انعطاف پذیر باشند از جمله راهکارهای اصل ۲۱ به شمار می آید.

۱۴- کدام گزینه از عناصر اهداف کلی برنامه ی درسی حوزه ی تربیت و یادگیری زبان و ادبیات فارسی پایه دهم متوسطه

نیست (تالیف توسط تشریحی)

(۱) خلاقیت (۲) اخلاق

(۳) ایمان، باور و علایق (۴) تفکر و تعقل

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۱ ▶ تفکر و تعقل و ایمان، باور و علایق و اخلاق و علم و عمل از عناصر پنجگانه اهداف کلی برنامه ی درسی حوزه ی تربیت و یادگیری زبان و ادبیات فارسی دوره ی دوم متوسطه است.

۱۵- شناخت دقیق تر ساختارهای نحوی زبان فارسی معیار جزء کدام از عناصر اهداف کلی برنامه ی درسی حوزه ی تربیت

و یادگیری زبان و ادبیات فارسی دوره ی دوم متوسطه قرار می گیرد

(۱) عمل (۲) علم (۳) اخلاق (۴) تفکر و تعقل

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۲ ▶ ۱- شناخت دقیق تر ساختارهای نحوی زبان فارسی معیار ۲- آشنایی با شیوه ها و

ابزارهای آفرینش زیبایی سخن

۳- آشنایی با قالب های مختلف نوشتاری و... از جمله مواردی هستند که جزء عنصر علم از عناصر اهداف کلی برنامه ی درسی حوزه ی تربیت و یادگیری زبان و ادبیات فارسی دوره ی دوم متوسطه قرار می گیرند

۱۶- کدام گزینه از مهارت های تایرگذار در عنصر عمل نمی باشد

(۱) مهارت خواندن (۲) مهارت سخن گفتن

(۳) مهارت دیدن (۴) مهارت گوش دادن

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۳ ▶ مهارت های تاثیرگذار در عنصر عمل عبارتند از: مهارت خواندن - مهارت سخن

گفتن - مهارت گوش دادن - مهارت نوشتن

۱۷- ساختار کتاب فارسی و محتوای آن در چند فصل تنظیم شده است

(۱) ده فصل (۲) هشت فصل (۳) شش فصل (۴) چهار فصل

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۲ ▶ فصل یکم: ادبیات تعلیمی فصل دوم: ادبیات سفر و زندگی فصل سوم: ادبیات غنایی فصل چهارم: ادبیات

پایداری فصل پنجم: ادبیات انقلاب اسلامی فصل ششم: ادبیات حماسی فصل هفتم: ادبیات داستانی فصل هشتم: ادبیات جهان

۱۸- کدام گزینه از سازه های درس ها در بخش ساختار محتوا به شمار نمی آید

(۱) پرسش ابتدای درس ها (۲) تصاویر

(۳) متن درس (۴) کارگاه متن پژوهی، در سه قلمرو: زبانی، ادبی، فکری

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۱ ▶ سازه های درس ها، عبارت اند از: متن درس - تصاویر - کارگاه متن پژوهی، در سه قلمرو: زبانی، ادبی، فکری -

گنج حکمت - روان خوانی متن هایی که زبان و ساختار روایی-داستانی دارند - شعرخوانی

۱۹- در کالبدشناسی و تحلیل ساختار کتاب فارسی دهم کدام گزینه از اهداف اساسی خواندن نیست

(۱) توانایی بحث و بررسی و نقد موضوعات مطرح شده در متن درسها (۲) توانایی

شناخت و به کارگیری مهارت های زبانی (۳) توانایی بلند خوانی، صامت خوانی و

خواندن با لحن و آهنگ مناسب (۴) درک پرسش ها و دریافت پیام اصلی آنها

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۲ ▶ درک متن ها و دریافت پیام اصلی آن ها از جمله ی اهداف اساسی خواندن در کالبدشناسی و تحلیل ساختار کتاب فارسی دهم است

۲۰- در کدام فصل از کتاب درسی فارسی دهم دانش آموزان میتوانند شعر خوانی، روان خوانی و بخش های دیگر را با کمک معلم تولید کنند

- (۱) ادبیات داستانی
(۲) ادبیات تعلیمی
(۳) ادبیات بومی (آزاد)
(۴) ادبیات غنایی

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۳ ▶ در فصل های آزاد (ادبیات بومی) دانش آموزان میتوانند شعر خوانی، روان خوانی و بخش های دیگر را با کمک معلم تولید کنند

۲۱- ، فرصتی است تا دانش آموز و معلم در تألیف کتاب، مشارکت کنند و هر یک در شکلگیری کتاب سهمی و نقشی داشته باشند.

- (۱) درس چشمه
(۲) درس آزاد
(۳) درس سفر به بصره
(۴) درس غرش شیران

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۲ ▶ درس آزاد، فرصتی است تا دانش آموز و معلم در تألیف کتاب، مشارکت کنند و هر یک به بیان دیگر، در شکلگیری کتاب سهمی و نقشی داشته باشند

۲۲- کدام گزینه در مورد قلمرو ادبی نادرست ذکر شده است

- (۱) آشنایی با مسائل شعر و نثر (۲) مهارت های آفرینش
متن زیبا صورت می گیرد
(۳) سواد ادراکی دانش آموزان، پرورده می شود.
(۴) قالب های شعری

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۲ ▶ در قلمرو ادبی، آشنایی با مسائل شعر و نثر، قالب های شعری، زیبایی های ادبی و آموزه های نگارشی برای نوشتن خلاق و آمادگی برای نویسندگی و مهارت های آفرینش متن زیبا صورت میگیرد .

۲۳- شناخت ساختمان نحوی زبان فارسی و روابط همنشینی زبان در زبان فارسی معیار از اهداف کدام قلمرو است

- (۱) فکری (۲) ادبی (۳) زبانی (۴) علمی

◀ پاسخ تشریحی: گزینه ۳ ▶ شناخت ساختمان نحوی زبان فارسی و روابط همنشینی زبان در زبان فارسی معیار، از دیگر اهداف قلمرو زبانی است

۲۴- ساختاری داستانی دارند و برای رشد، گسترش و تقویت مهارت های خواندن در پایان فصل ها قرار گرفته اند.

- (۱) گنج حکمت ها
(۲) روان خوانی ها
(۳) شعرخوانی ها
(۴) کارگاه متن پژوهی ها

